

Regler för freestyle

Gällande 2022-01-01-2026-12-31

Regelrevideringsgruppen, SHFK, juli, 2021

Innehållsförteckning

1. SKKS ALLMÄNNA REGLER	3
2. SÄRSKILDA REGLER FÖR FREESTYLETÄVLING	9
INLEDNING	9
2.1 RÄTT ATT ANORDNA FREESTYLETÄVLING	9
2.2 ANSÖKAN OM TÄVLING	9
2.3 REDOVISNING AV TÄVLING	9
2.4 VILLKOR FÖR DELTAGANDE	10
2.5 ANMÄLAN OCH AVGIFTER	10
2.6 LÖPTIK	11
2.7 MÖJLIGHET TILL OMSTART AV PROGRAM	12
2.8 PROTEST	12
2.9 FUNKTIONÄRER	12
2.10 ARVODERING AV OCH ERSÄTTNING TILL FUNKTIONÄRER	13
2.11 TÄVLINGSBANA, BANVANDRING OCH MUSIKANLÄGGNING	14
2.12 EKIPAGETS MUSIK	14
2.13 HÄNSYN PÅ TÄVLINGSPLATSEN	14
3. TÄVLINGSKLASSER, KVALIFICERING OCH MERITERING	14
3.1 GRENAR OCH KLASSER	14
3.2 SÄRSKILJNING VID SAMMA POÄNGSUMMA	15
3.3 UPPKLASSNING	15
3.4 CERTIFIKAT	15
3.5 TITLAR OCH BETECKNINGAR	15
4. PÅ BANAN OCH DISKVALIFICERING	16
4.1 PROGRAMMETS LÅNGD	16
4.2 INFÖR START OCH UNDER PROGRAM	16
4.3 REKVISITA	16
4.4 HALSBAND ELLER LIKNANDE	17
4.5 GODIS RESPEKTIVE LEKSAK	17
4.6 AVSLUTNING AV PROGRAM	17
4.7 DISKVALIFICERING	17
4.8 ANDRA FEL SOM INTE ÄR DISKVALIFICERANDE	18
4.9 REDOVISNING AV SPECIFIKA AVDRAG	19
4.10 OSUNDA, SKADLIGA RÖRELSER	19
5. BEDÖMNINGSKATEGORIER OCH POÄNG	20
6. SÄRSKILDA REGLER GÄLLANDE FREESTYLEGRENEN	24
7. SÄRSKILDA REGLER GÄLLANDE HTM-GRENEN	26
8. KOMMENTAR TILL TÄVLINGSREGLERNA	29

1. SKKs allmänna regler

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Dessa regler är fastställda att gälla fr o m 2022-01-01 t o m 2026-12-31. Eventuella ändringar som påkallats av svensk lagstiftning eller FCI återfinns på SKKs webbplats (www.skk.se).

Nedanstående regler gäller för officiella (stambokförda) utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar samt i tillämpliga delar även vid inofficiella (icke stambokförda) arrangemang som anordnas inom SKK- organisationen.

Dessutom gäller i tillämpliga delar SKKs stadgar samt bestämmelser som utfärdats av myndighet.

Inledning och ansvar

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur.

Hundens välfärd har alltid högsta prioritet på samtliga arrangemang inom SKK- organisationen.

Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Det åligger deltagare och funktionär;

att handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer

att på utställning, prov, tävling eller beskrivning inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan föranledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning under det ansvar som följer av lagen om tillsyn över hundar och katter.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på av SKK godkänd blankett (*se exempelvis F145 Sveriges Veterinärförbund eller motsvarande*). Uppgifter som ska finnas med för att intyget ska accepteras är: ras, namn, registreringsnummer, ID- nummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel avlägsnats kommentera dess utseende. Intyg i original ska alltid tas med vid utställning.

Vidimerad kopia räknas som original. Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Person får inte anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning, och inte heller på utställning delta med avels- eller uppfödargrupp, som:

- på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur
- av SKKs Disciplinnämnd uteslutits ur SKK-organisationen
- av SKKs Disciplinnämnd, SKKs Centralstyrelse, nordisk kennelklubb eller FCI avstängts från rätten att anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning
- valt att utträda ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKKs Disciplinnämnd.

Hundägare ansvarar för att hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning inte framförs av person som på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur, alternativt är utesluten, avstängd eller har utträtt ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKKs Disciplinnämnd.

Hund får inte delta, som under de senaste sex (6) månaderna före aktuellt utställnings-, prov-, tävlings- eller beskrivningstillfälle ägts av person som av SKKs Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Person som av SKKs Centralstyrelse tilldelats tillträdesförbud i enlighet med SKKs stadga § 9 har inte rätt till tillträde på utställning, prov, tävling eller beskrivning eller annat klubbarrangemang.

Resultat tilldelade i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

1. Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med Statens Jordbruksverks gällande införselbestämmelser för hund.

Deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området ska vara vaccinerade mot valpsjuka enligt följande:

- Hund **under ett (1) års** ålder: vid **lägst** tio (10) veckors ålder.
- Hund **över ett (1) års** ålder: Hund ska vara vaccinerad vid **lägst tio (10) månaders** ålder och inte vara utförd för mer än fyra (4) år sedan.
- Förstagångsvaccination ska vara gjord minst fjorton (14) dagar före prov-, tävlings-, beskrivnings och/eller utställningsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsbestämmelser följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

2. ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning.

ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 och 11785.

Vid utställning anordnad av SKKs central- styrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske.

3. Ansvar gällande förvaring av hund

Deltagare vid utställning, prov, tävling eller beskrivning svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Om hundägare eller dennes ombud under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet förvarar hund i strid mot ovanstående **ska** denne, av tjänstgörande funktionär, på särskild blankett, rapporteras till SKK.

Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Det åligger arrangören att se till att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

4. Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

5. Oacceptabelt beteende

Hund som under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar eller tamdjur, ska på särskild blankett rapporteras till SKK av tjänstgörande funktionär.

Tjänstgörande funktionär **har** en särskild rapporteringsskyldighet rörande oacceptabelt beteende enligt ovan. Denna gäller även om den tjänstgörande funktionären inte själv har bevittnat den aktuella händelsen. Det åligger arrangör att se till att blanketten finns tillgänglig vid alla arrangemang och klubborganiserade aktiviteter.

Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Rapporterad hund kan avvisas från området.

6. Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Mentalitet

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, äger inte rätt att delta. Tjänstgörande domare har i samtliga, prov-, tävlings- och beskrivningsformer rätt att utdela Disqualified med hänvisning till mentaliteten om domaren bedömer att hunden utifrån aktuell prov-, tävling- eller beskrivningsforms förutsättningar uppvisar aggressivitet eller tydligt flyktbeteende, dvs då hund kastar sig paniskt iväg från

domaren/funktionären och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Ohälsa

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified med hänvisning till anatomiska defekter som väsentligt påverkar hundens hälsa och sundhet äger inte rätt att delta.

Hund som vid ett (1) tillfälle tilldelats Disqualified med hänvisning till anatomiska defekter som väsentligt påverkar hundens hälsa och sundhet och som beror på uppenbara tecken på andningsproblem äger inte rätt att delta. Hundägaren har möjlighet att hos SKK begära omprövning av förbud att delta när Disqualified är tilldelat på grund av andningsproblem.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund får inte delta som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta eller som under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än två (2) månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning, oavsett resultatet av valpningen. Vid beräkning av dagar är dag ett (1) **första dagen efter** parning/valpning.

Vid mentalbeskrivning (BPH, MH) eller mentaltest (MT) får inte parad tik delta vid någon tidpunkt efter det att parning skett. Se vidare i respektive regelverk.

Valpar

Valpar under fyra (4) månaders ålder får inte delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning och inte heller införas på området. Det är arrangörens ansvar att definiera vad som är området.

Öronkuperade hundar

Utställning

Får inte delta på utställning eller SBKs exteriörbeskrivning.

Prov, tävling och beskrivning

Hund född i land där öronkupering var tillåten när den företogs får delta på prov, tävling och beskrivning.

Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs får inte delta på prov, tävling eller beskrivning.

Svanskuperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans

I detta sammanhang likställs svansamputerade hundar med svanskuperade.

Utställning

Får inte delta på utställning eller SBKs exteriörbeskrivning. Detta gäller oavsett i vilket land hunden är född.

Från detta förbud att delta på utställning eller SBKs exteriörbeskrivning gäller följande tre (3) undantag:

- a) Hund född i Sverige och där svansamputering utförts i Sverige av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födelsen förvärvad skada och där intyg i enlighet med vad som anges i *inledning och ansvar* till allmänna regler kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare, **får delta** på utställning och SBKs exteriörbeskrivning.
- b) Hund av ras ur FCI grupp 7 (stående fågelhundar) född i land där svanskupering var tillåten när den företogs eller som har svansamputerats av veterinärmedicinska skäl, alternativt inte är född med naturligt hellång svans **får delta** på utställning.
- c) Hund av ras angiven nedan och som inte är född med naturligt hellång svans får delta på utställning och SBKs exteriörbeskrivning.

- Grupp 1 australian shepherd, australian stumpy tail cattle dog, berger des pyrénées (båda varianterna), bouvier des ardennes, bouvier des flandres, gos d'atura catalá, hrvatski ovcar, miniature american shepherd, mudi, old english sheepdog, polski owczarek nizinny, schipperke, welsh corgi pembroke.
- Grupp 2 dansk-svensk gårdshund, engelsk bulldogg, entlebucher sennenhund.
- Grupp 3 jack russell terrier, rat terrier, terrier brasileiro, tenterfield terrier
- Grupp 5 karelsk björnhund, västgötaspets
- Grupp 6 smålandsstövare.
- Grupp 7 se undantag gällande grupp 7 ovan.
- Grupp 8 perro de agua español
- Grupp 9 bostonterrier, fransk bulldogg, king charles spaniel.

Exteriörbedömning vid ett tillfälle

Hund som inte får delta på utställning på grund av svanskupering, kan efter särskild prövning av SKK, ges rätt att vid utställning bli exteriörbedömd vid ett (1) tillfälle samt få kvalitetspriset infört i stamboken.

Detta under förutsättning att den uppfyller något av följande alternativa krav:

- är född i land där svanskupering var tillåten när den företogs
- av veterinärmedicinska skäl har svansamputerats
- inte är född med naturligt hellång svans och inte är av ras som nämns i listan ovan.

Prov, tävling och beskrivning

Hund född i land där svanskupering var tillåten när den företogs eller som har svanskuperats av veterinärmedicinska skäl alternativt inte är född med naturligt hellång svans får delta på prov, tävling och beskrivning.

Hund född i land där svanskupering inte var tillåten då den företogs får inte delta på prov, tävling eller beskrivning.

7. Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Doping av hund regleras av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur, *SJVFS saknr L17, 6 kap. 1-4 §§*.

Detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna inom SKK-organisationen finns i *Nationellt dopingreglemente för hund*. Här finns också regler för dispensansökan från SKK-organisationens dopingreglemente.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utrönande av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Kastrerad hanhund/tik

Hanhund som kastrerats kirurgiskt, oavsett orsak, medges inte dispens att delta vid utställning och SBKs exteriörbeskrivning utan ska tilldelas Disqualified respektive ej godkänd.

Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller beskrivning. Vid internationella prov och tävlingar kan särskilda krav på testikelstatus finnas – för upplysning om detta, *se det specifika regelverket*.

Hanhund som kastrerats genom medicinsk behandling medges inte dispens för deltagande vid utställning, SBKs exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

Tik som kastrerats genom kontinuerlig medicinsk behandling eller kirurgisk behandling medges generell dispens för deltagande vid utställning, SBKs exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning. *Se vidare Nationellt dopingreglemente för hund*.

2. Särskilda regler för freestyletävling

Inledning

Freestyle är en hundsport som ger föraren möjlighet att visa fritt utformade lydndsprogram till musik. Sporten ger tillfälle att ta tillvara individuella egenskaper hos hunden och visa resultat av positiv hundträning med träningsglädje, kontakt, lyhördhet och samarbete i fokus. En grundtanke är att freestyle ska vara roligt både för förare och hund.

Sporten uppfattas ofta som mycket publikfriande tack vare variationen i programmen, att sporten bjuder in till glädje och samarbete mellan förare och hund samt närvaron av musik.

I freestyle sker både kvalitetsbedömning för meritering och tävling i konkurrens för inbördes placering. Meritering av hund sker i form av certifikat och titlar vilka erövrar på basis av uppnådda poäng, oavsett placering i relation till andra tävlande. Samtidigt sker en rangordning vid varje tävling efter uppnådda poäng där vinnare utses.

I freestyle finns två tävlingsgrenar: freestyle och heelwork to music (HtM). Freestylegrenen har mycket få restriktioner vad gäller programmets utformning. HtM-grenen innehåller tio fasta fotpositioner, programmet ska vara uppbyggt kring en eller flera av dessa. Reglerna är anpassade så att alla raser ska kunna tävla på lika villkor och där vi gör vårt yttersta för att garantera hundens välfärd.

Avsnitt 1 utgörs av SKKs allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar. Dessa regler gäller generellt för alla prov- och tävlingsformer inom SKK.

2.1 Rätt att anordna freestyletävling

Rätt att anordna freestyletävling har efter ansökan hos Svenska Hundfreestyleklubben (SHFK) klubb inom SKK-organisationen.

2.2 Ansökan om tävling

Ansökan om freestyletävling ska göras hos SHFK. Ansökan ska vara SHFK tillhanda senast sex månader före tävlingens datum. Dispens för kortare ansökningstid kan lämnas vid synnerliga skäl. Information om ansökan om freestyletävling finns på SHFKs hemsida. Högst två officiella starter/klass får anordnas på samma dag. En klass med många startande kan, när anmälan är stängd, delas upp i två grupper med varsin separat resultatlista. Olika domarpar kan då döma grupp A och grupp B.

2.3 Redovisning av tävling

Resultat erhållna i officiell klass registreras hos SKK. Tävlingsarrangör ska under minst två år från tävlingen arkivera en lista med mailadresser till tävlingsdeltagarna samt en fullständig resultatlista.

2.4 Villkor för deltagande

Freestyletävling är öppen för alla hundar, vilket innebär även oregistrerade och kryptorchida hundar. Hunden ska ha uppnått 12 månaders ålder på tävlingsdagen. I de fall nedanstående krav inte uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras.

För registrerad hund:

- I anmälan ska hundens registrerade namn samt registreringsnummer anges. Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks.
- Svenskägdd hund ska vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK.
- För utlandsägd hund ska kopia av registreringsbeviset skickas till SKKs kansli för registrering av hundens uppgifter i SKKs databas innan anmälan sker.
- Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningstidens utgång.

För oregistrerad hund:

- Oregistrerad hund som deltar i tävling ska inneha en tävlingslicens (TAVLIC) utfärdad av SKK. TAVLIC-numret ska anges vid anmälan. Detta gäller även utlandsägd hund.

Medlemskap

Förare ska vid tävlingsdagen vara medlem i klubb inom SKK-organisationen eller erkänd utländsk kennelklubb.

Utländska ekipage

Ekipage från annat land ska kunna styrka vilken klass de är kvalificerade för att delta i via ett brev eller en utskrift från resultatsidor som deras erkända nationella kennelklubb eller freestyleorganisation tillhandahåller.

För att resultat för utländsk hund ska kunna registreras ska hundens uppgifter finnas införda i SKKs databas.

Tävlande med särskilda behov

Tävlande som har särskilda behov av varaktig karaktär, till exempel funktionsnedsättning, kan ansöka om dispens hos SHFK. Dispensansökan ska ske om man har behov av hjälpmedel eller anpassning som sträcker sig utanför regelverket. Dispens behöver endast sökas vid ett tillfälle och gäller sedan tillsvidare. Dispensen skall kunna visas upp vid förfrågan från arrangören. Det är det tävlandes ansvar att kontakta arrangören i samband med anmälan och meddela vilka behov som finns.

2.5 Anmälan och avgifter

Anmälan till freestyletävling görs enligt instruktioner på SHFKs hemsida.

Anmälningsavgiften beslutas av arrangören. Anmälan och angiven anmälningsavgift ska vara arrangören tillhanda senast den dag anmälningstiden går ut. Om inte korrekt och fullständig anmälan samt fullständig anmälningsavgift kommit in till arrangören inom föreskriven tid har

arrangören rätt att avvisa anmälan. En hund får starta en gång per arrangerad klass. Arrangör har rätt att begränsa antalet deltagare i en eller flera klasser, genom lottning. Lottning ska endast ske i klass I och II. Tävlade som inte beretts plats ska meddelas detta senast två veckor före tävlingsdatum.

Utlandsägd hund ska delta i samma klass som den är berättigad att tävla i enligt sitt hemlands regler.

Återbetalning av anmälningsavgift

Erlagd anmälningsavgift återbetalas om

- a) hund inte kan delta genom arrangerande klubbs förvållande (se dock punkt 1.4 Force majeure).
- b) anmälan avvisas av arrangören, till exempel på grund av begränsning av antalet deltagare, att hunden inte har rätt att delta (till exempel för att löptik inte tillåts på tävlingsplatsen) eller att anmälan/anmälningsavgiften inkommit för sent.
- c) Om förare väljer att avstå från att tävla med löptik ska tävlingsavgiften återbetalas av tävlingsarrangören mot att föraren tillhandahåller ett skriftligt intyg på att hunden löper (mall för intyg kan laddas ner från SHFKs hemsida).
- d) hunden inte kan delta på grund av skada/sjukdom som intygas av ett veterinärintyg.
- e) föraren inte kan delta på grund av skada/sjukdom som intygas av ett läkarintyg.

Utöver detta kan arrangören besluta om att återbetalning sker av andra skäl, till exempel vid skada, kennelhosta eller veterinärbehandling av hund där veterinärintyg saknas.

Intyg ska vara arrangören tillhanda senast åtta dagar efter tävlingsdatum. Avgiften, minus en administrativ avgift på 10%, ska återbetalas senast fyra veckor efter tävlingsdatum.

2.6 Löptik

Löp är generellt inget hinder för deltagande men förutsättningarna kan variera beroende på arrangörens praktiska möjligheter. Löptik ska bära tikskydd inom tävlingsområdet och startar på sin ordinarie plats i startlistan.

Arrangören ska ange i inbjudan vad som gäller för löptikar. Löptik får endast vistas på särskilt anvisad del av tävlingsområdet fram tills dess att alla andra hundar har genomfört sina program. Löptikar får inte delta vid prisutdelningen. Den tävlade ska så tidigt som möjligt meddela tävlingsledaren att en löptik ska starta.

Arrangerande klubb kan besluta att löptik inte får delta under förutsättning att det rör sig om en tävlingsplats som inte tillåter löptikar (till exempel en hyrd lokal). Arrangören ska då tydligt ange i inbjudan att löpande tikar inte kan delta.

2.7 Möjlighet till omstart av program

Om den tävlande anser sig störd av ett tekniskt fel under programmet, till exempel att ekipagets musik startats/stängts av för tidigt/sent eller att en annan hund befunnit sig på planen, finns möjligheten att be om omstart av programmet. En sådan begäran ska framföras till huvuddomaren snarast efter slutfört program, helst innan domarna påbörjar poängsättningen. Huvuddomaren tar beslut om omstart ska tillåtas eller om det genomförda programmet ska poängsättas. Omstart behöver inte ske omedelbart utan viss tid till ny förberedelse kan ges till exempel genom att ekipaget får starta om med ett senare startnummer.

2.8 Protest

Avsikten med en protest är att få ett resultat ogiltigförklarat, till exempel om en hund inte haft rätt att delta i klassen.

Protest kan inte lämnas mot domslut.

Protest kan endast lämnas av förare vars rätt berörs av det klandrade resultatet. Protest ska framföras till tävlingsledaren senast tio minuter efter sista start i klassen och sedan skriftligen lämnas in till tävlingsledaren senast trettio minuter efter avslutad klass. Protest behandlas av tävlingsledaren. Protestavgift ska alltid erläggas i samband med protest, om protesten godkänns återbetalas avgiften. Om protestavgift inte erlagts ska protesten avvisas. Information om avgiftens storlek finns på SHFKs hemsida. Protesten ska behandlas innan tävlingen är slut för dagen. Avslagen protest ska skriftligen motiveras.

Fråga om ogiltigförklarande eller ändring av resultat prövas:

1. Efter protest från tävlande vars rätt berörs av det klandrade resultatet.
2. Efter anmälan från tävlingsledningen eller från domare som tjänstgjort i klassen.
3. Efter beslut av SKK att av annan anledning ta upp fråga om ändring av visst resultat.

Avslagen protest kan överklagas till Svenska Hundfreestyleklubbens styrelse och ska skriftligen vara styrelsen tillhanda senast en vecka efter tävlingen.

2.9 Funktionärer

Domare

Freestyledomare auktoriseras av Svenska Hundfreestyleklubben. Freestyledomare auktoriserad i Sverige ska vara medlem i en SKK-ansluten klubb. För domare från annat land än Sverige krävs tillstånd från hemlandet via SKK. Information om att anlita utländsk domare finns på SHFKs hemsida.

I varje klass dömer minst två domare, där varje domare gör sin individuella bedömning av ekipagens framträdande. Domarnas placering ska vara strax utanför tävlingsplanen. Arrangören bör i möjligaste mån placera domarna så att de sitter vid enskilda bord under bedömningen. Arrangören ska placera domarna på samma sida av ringen.

I klass I och II bör minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. I klass III ska minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. Tänkt domarlista ska annonseras senast en vecka innan anmälan går ut, men ändringar får förekomma.

Domaren ska infinna sig på tävlingsplatsen senast 30 minuter före den tidpunkt som angivits för bedömningens början.

Innan bedömningen börjar utser tävlingsledaren en av domarna till huvuddomare. Huvuddomaren har avgörande beslutanderätt vid frågor gällande diskvalificering av ekipage under deras pågående program, möjlighet till omstart vid tekniskt fel och andra liknande frågor.

Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet. Huvuddomaren fattar det avgörande beslutet i denna typ av frågor i fall där domarna inte är eniga.

Domaren har rätt att tävla och tjänstgöra som domare samma dag. Domaren får dock *inte* tävla för domare som tjänstgöring ska ske eller har skett tillsammans med.

Tävlingens kontaktperson

I informationen till de tävlande ska en kontaktperson och kontaktinformation för tävlingen anges.

Tävlingsledare

Tävlingsledaren ska vara auktoriserad av SHFK och vara medlem i klubb inom SKK-organisationen.

Tävlingsledaren ansvarar för att resultatrapporteringen genomförs enligt gällande anvisningar (se SHFKs hemsida) senast åtta dagar efter tävlingsdatum. Till tävlingsledarens uppgifter hör även att:

- Behandla inkomna protester.
- Besvara frågor av organisatorisk art från tävlande och andra på tävlingsplatsen.
- Agera om tävlande förare och/eller hundar uppträder olämpligt på ett sätt som föranleder rapportering.
- Se till att planeringen av området kring tävlingsringen, särskilt vid in- och utpassering ur ringen medger tillräckligt avstånd för att riskfyllda hundmöten ska undvikas.

En tävling kan ha flera tävlingsledare under en och samma tävlingsdag, exempelvis i olika klasser. Tävlingsledaren har rätt att tävla och tjänstgöra som tävlingsledare samma dag, dock inte i den klass som hen tjänstgör.

2.10 Arvodering av och ersättning till funktionärer

Domare och tävlingsledare ska arvoderas enligt gällande regler. Förutom arvode utgår ersättning för resa, kost och logi. Aktuell information gällande arvode och ersättning finns på SHFKs hemsida.

2.11 Tävlingsbana, banvandring och musikanläggning

Tävlingsbanans rekommenderade storlek är 20x20 meter. Banans storlek och underlag ska anges i inbjudan. Banan bör vara utmärkt med två stycken ringmarkeringar. Dubbla ringmarkeringar behövs inte om banan avgränsas av en vägg eller ett staket. En för banområdet och ytterligare en ringmarkering ett par meter ut för att ge fritt utrymme mellan banområdet och publiken. Hund får inte beträda planen under banvandringen på officiella tävlingar. Hund får inte beträda planen när planen är iordningsställd utom i samband med sin egen start.

Arrangören tillhandahåller musikanläggning.

2.12 Ekipagets musik

Tävlingsarrangören avgör hur och när musiken ska lämnas – om detta ska ske i förväg eller på tävlingsplatsen. Arrangören avgör också vilken information om musiken som ska anges. Den tävlande ska ange musikens längd, när musiken lämnas in.

Deltagarna har rätt att ändra sin musik ända fram till tävlingsdagen. Deltagarna ansvarar för att musiken erhållits på ett lagligt sätt.

Arrangören ska i PM ange vilka musikformat som kan användas.

Arrangören bör kontrollera att den inlämnade musiken fungerar i musikanläggningen innan tävlingen startar, så att tekniska fel i möjligaste mån kan undvikas.

2.13 Hänsyn på tävlingsplatsen

- Tävlande måste visa hänsyn mot varandra genom att undvika störande uppvärmning eller träning nära banan. Användning av klicker eller pipleksaker är inte lämpligt.
- Håll tillräckligt avstånd mellan hundarna så att de inte stör varandra.
- Förare är skyldig att väl känna och följa de regler som utfärdas för prov och tävlingar och ytterligare anvisningar som meddelas. Följer inte föraren regler och anvisningar eller i övrigt uppträder olämpligt kan domaren utesluta ekipage från vidare tävlande under aktuell tävlingsdag.
- Visa hänsyn vid in- och utpassering från planen.

3. Tävlingsklasser, kvalificering och meritering

Tävlingsklass är, oavsett antalet startande, officiell i och med att tävlingen är ansökt, godkänd och utlyst på vederbörligt sätt.

3.1 Grenar och klasser

Freestylen är uppdelad i grenarna Freestyle samt HtM och delas in i klasserna I, II och III. Kraven på programmen ökar successivt från klass I till klass III (se kapitel 6 och 7). För att avancera mellan klasserna krävs att en viss snittpoäng erhålls (se under punkt 3.3 Uppklassning). Vinnare av klassen är det ekipage som uppnått högst snittpoäng (se kapitel 5, Bedömningskategorier och poäng).

3.2 Särskiljning vid samma poängsumma

Om samma poängsumma uppnås hos flera ekipage vinner den hund som har flest poäng i kategorin "*Precision och samarbete*". Har de fortfarande samma poäng vinner den hund som har uppnått flest poäng i kategorin "*Tolkning av musik*".

Skulle det trots detta inte gå att särskilja ekipagen så gäller huvuddomarens redan satta totalpoäng. Skulle det ändå inte gå att särskilja så gäller huvuddomarens redan satta poäng i kategorin "*Precision och samarbete*" i första hand och i kategorin "*Tolkning av musik*" i andra hand. Om ekipagen fortfarande inte kan särskiljas så blir placeringen delad.

3.3 Uppklassning

För att en hund ska få flytta upp en klass krävs att uppflyttningspoäng erhållits på officiell tävling. Uppflyttningspoäng innebär en snittpoäng om minst 75 procent i samtliga tre bedömningskategorier (minst 7.5 poäng i snitt av domarna i var och en av de tre kategorierna). Uppflyttningspoängen följer hunden. Föraren får själv avgöra när hunden, efter erhållen merit för uppklassning, går upp i nästa klass. Dock kan uppklassning tidigast ske nästa tävlingsdag.

Har hunden startat i en högre klass kan den inte återgå till den lägre klassen igen.

Svenskregistrerad hund som blivit meriterad till högre klass vid officiella tävlingar utanför Sverige har rätt att flytta upp till motsvarande klass även i Sverige.

3.4 Certifikat

Certifikat delas ut i klass III i freestyle och HtM till registrerad hund som uppnår minst 75 procent i snittpoäng i samtliga bedömningskategorier. Även en hund som redan är champion i aktuell gren. Certifikatrosett ska delas ut till hund med uppflyttningspoäng som ännu inte är champion. Championatrosett ska delas ut till hund som erhåller championat. Arrangören delar ut rosetterna.

3.5 Titlar och beteckningar

I klass I-II kan samtliga hundar erövra freestyle- och HtM-diplom. Diplomen benämns FDI och FDII respektive HtMI och HtMII. För att erhålla diplom i freestyle respektive HtM krävs tre resultat i klassen med en snittpoäng om minst 75 % i varje bedömningskategori.

Hund som är registrerad i SKK eller erkänd utländsk kennelklubb kan tilldelas svenskt freestylechampionat (SE FreeCh) respektive svenskt heelwork to music-championat (SE HtMCh). *Regler för detta återfinns i SKK Championatregler.*

Oregistrerad hund kan inte erhålla championat, den erhåller istället vid motsvarande meritering freestylediplom III (FDIII) respektive heelwork to music-diplom III (HtMIII).

4. På banan och diskvalificering

4.1 Programmets längd

Gränserna för programmets längd är desamma i freestyle och HtM och uppgår till:

Klass 1: Minst 1 minut och maximalt 2 minuter.

Klass 2: Minst 2 minuter och maximalt 3 minuter.

Klass 3: Minst 3 minut och maximalt 4 minuter.

4.2 Inför start och under program

Ekipaget ska inte släppas in i ringen förrän domarna är klara att starta sin bedömning.

Ekipaget bedöms från den stund de går in i ringen och till och med att ekipaget lämnar ringen. Ekipaget är under bedömning även om programmet inte poängsätts till exempel om föraren har valt att diskvalificera sig.

Tävlande ekipage (förare och hund) ska vara redo att gå in på banan när klartecken ges från funktionär.

När ekipaget har kommit in på planen ska det så fort som möjligt inta startposition, start ska ske inom 30 sekunder. Om hunden är ur kontroll och tiden går har domaren rätt att kräva att föraren startar musiken och kör igång.

Hunden ska föras fritt på banan och den får inte vara kopplad, hållas fast eller ledas i halsbandet eller bäras. Under den tid då hunden är på banan ska den vara under förarens kontroll och skäl för diskvalificering får inte föreligga (se punkt 4.7 nedan, diskvalificering).

Program och utförande bedöms under den tid som musiken spelas, med undantag för till exempel hård handling eller annat som kan leda till diskvalifikation enligt punkt 4.7.

4.3 Rekvisita

Tillbehör av olika slag får användas i programmet. Rekvisitan bör vara anpassad till rutinens utförande. Fristående rekvisita måste användas av hunden. Rekvisita som föraren håller i behöver inte användas av hunden. Rekvisitan får inte användas som belöningsleksak på tävlingsplanen. Rekvisita som inte används av hunden ger max 0.5 poängs avdrag. Om hunden använder ett föremål som belöning när ekipaget fortfarande är på planen, medför det diskvalifikation. Om hunden tuggar eller på annat sätt slarvar med apporteringen bedöms detta som övriga missar i kategorin utförande. Om hunden uppenbart stjälar rekvisitan för att belöna sig är det skäl för diskvalifikation.

Det huvudsakliga fokuset ska alltid vara på hunden. Varken rekvisitan eller förarens eventuella kostym får någonsin överskugga hunden.

Föraren har rätt att beträda banan, utan hund, innan start för att ställa ut föremål (rekvisita) som ska användas i programmet så snart föregående ekipage lämnat ringen. Om föraren så önskar kan istället en medhjälpare placera ut rekvisitan. Om föraren så önskar kan en

medhjälpare även ta ut rekvisitan. Utplacering och borttagande av rekvisita ska ske så skyndsamt som möjligt. Det är förarens ansvar att detta sker.

4.4 Halsband eller liknande

Det är tillåtet för hunden att bära ett utsmyckat halsband. Halsbandet får inte vara så stort att det når hundens skuldror. Långhåriga hundar tillåts ha en neutral och funktionell pälsuppsättning.

4.5 Godis respektive leksak

Förare får ha godis eller belöningsleksaker i fickan, men belöningen får inte vara synlig för hunden eller domarna under den tid som ekipaget är på tävlingsplanen. Föraren får belöna hunden med detta då ekipaget har lämnat planen efter avslutat program. Om hunden belönas med leksak eller godis på planen diskvalificeras ekipaget. Förare som väljer att frivilligt avbryta programmet får göra detta med belöningsleksaker men inte med godisbelöning på plan. Belönar föraren med godis på planen diskvalificeras föraren från resterande starter under dagen. Inne på tävlingsbanan, innan programmet startar och efter programmets slut, är det tillåtet att klappa om hunden i uppmuntrande syfte. Det är också tillåtet att klappa hunden under programmet, men det kan leda till poängavdrag i kategorin Utförande.

4.6 Avslutning av program

Programmet avslutas då musiken stängs av. Föraren ska ange vilken tidslängd programmet ska ha vid musikinlämningen. Om musiken inte bryts vid av föraren angiven tidpunkt har föraren rätt att avsluta programmet med en tydlig slutpose.

Förare som väljer att frivilligt avbryta programmet i förtid ska signalera detta till domarna. Som tävlande har du rätt att köra klart ditt program som träning, även om du har valt att avbryta det i förtid.

4.7 Diskvalificering

Faktorer på tävlingsbanan som leder till diskvalificering:

- Hunden är ur förarens kontroll.
- Hund som inte förs fritt på banan.
- Hund som hålls fast eller leds i halsband.
- Hund som har koppel på sig.
- Hunden bärs in/ut från planen.
- Hunden eller föraren beträder ringen utan tillstånd.
- Hunden utträttar sina naturbehov inne i ringen.
- Utomstående hjälper hund eller förare, under pågående program.
- Programmets längd över- eller underskrider för klassen gällande tidsgränser.
- Föremål i programmet används som belöningsleksaker på planen.
- Domare kan se hundens medförda belöning under pågående program.
- Föraren belönar hunden efter avslutat program på ett sätt som strider mot punkt 4.5. Efter avslutat program kan det hända att hunden springer av planen och sedan springer

tillbaka in. Detta får inte straffas. Om hunden däremot springer av och hämtar sin leksak och springer in med den till föraren blir ekipaget diskvalificerat.

- Domaren uppfattar musiken, förarens beteende eller klädsel som stötande.
- Hunden får inte vara kopplad på planen. Startar ekipaget på inhägnad plan som saknar utgångsfälla får föraren, på grund av säkerhetsskäl, hålla i hundens halsband när föraren öppnar grinden och går av planen.
- Föraren väljer att frivilligt avbryta programmet enligt punkt 4.6.
- Domare ska avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet.

Faktorer på tävlingsområdet som leder till diskvalificering:

- Föraren uppträder på ett opassande sätt mot domaren, annan funktionär eller medtävlare. Den tävlande ska då tillrättavisas av domaren och om detta inte följs ska den tävlande och hunden avvisas och ekipagets tävlande vid denna tävling avbryts. Ett sådant beslut kan på vanligt sätt ifrågasättas genom skriftlig protest och därmed prövas i efterhand, men domarens beslut gäller vid det aktuella tillfället. Olämpligt språk eller beteende före, under eller efter tävlingen kommer att leda till diskvalifikation och strykning av tidigare resultat som gjorts under dagen.
- Föraren behandlar hunden på ett hårt, tvingande eller ovänligt sätt.
- Hunden uppvisar ett oacceptabelt beteende enligt punkt 1.5.

Övrig diskvalificeringsorsak:

- Hundens deltagande strider mot Nationellt dopingreglemente för hund.
- Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks från klassen.
- Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet.

I de fall ett ekipage diskvalificeras under pågående program på grund av att föraren behandlar hunden på ett hårt, tvingande eller ovänligt sätt, om hunden uppvisar ett oacceptabelt beteende enligt punkt 1.5 eller om hunden visar tydlig hälta eller annan skada, så ska musiken stoppas och föraren ska bli ombedd att gå till huvuddomaren för att få besked om detta och också om eventuellt fortsatt tävlande under dagen.

4.8 Andra fel som inte är diskvalificerande

I fel som inte är diskvalificerande men som ger poängavdrag ingår:

- Hunden får ge skall eller andra ljud ifrån sig. Oavbrutet ljud eller ljud under huvudparten av programmet kan ge maximalt en poängs avdrag. Enstaka skall eller skall i enskilda rörelser ger inte avdrag. Poängavdraget dras från totalsumman.
- Föraren håller fast hunden i en tvingande position.
- Föraren knuffar på hunden i korrigerande syfte, för att styra den eller för att få den att rikta uppmärksamheten mot föraren.
- Om hunden oavsiktligt hamnar utanför ringen under programmet men fortsätter att arbeta och är uppmärksam på sin förare görs inga avdrag. Om hunden lämnar planen under pågående program, och inte längre är under förarens kontroll, kan ekipaget diskvalificeras.
- Tävlande får inte försöka påverka bedömningen under tiden hen är på planen genom att till exempel bära kläder eller annat som kan påskina tidigare framgångar. Hundens namn på halsbandet är tillåtet.

4.9 Redovisning av specifika avdrag

I rutan ”Avdrag” görs avdrag för skull. Avdraget dras av totalsumman och påverkar inte poängen i de olika kategorierna.

4.10 Osunda, skadliga rörelser

För hunden osunda och skadliga rörelser ska ge minst 2,6 poäng i avdrag i kategorin *Innehåll*. Bilderna 1-5 visar exempel på rörelser som alltid ska leda till poängavdrag. För bild 6 avgör domaren från fall till fall om avdraget ska göras. Även andra rörelser än de i figuren kan leda till poängavdrag om domaren finner dem osunda eller skadliga.

1. Föraren står upp raklång, hunden balanserar ovanpå föraren. Avdrag minst 2,6 p.

2. Hunden står på frambenen med nosen mot underlaget utan stöd för bakbenen (med stöd okej). Avdrag minst 2,6 p.

3. Hunden balanserar på förarens fötter när föraren ligger på rygg. Avdrag minst 2,6 p.

4. Hunden står still eller går på frambenen utan stöd för bakbenen (med stöd okej). Avdrag minst 2,6.

5. Kullerbytta framåt eller bakåt. Avdrag minst 2,6 p.

6. Gående eller hoppande på bakbenen kan leda till poängavdrag om domaren bedömer att hunden inte klarar av belastningen på ett bra sätt. Bakbensarbete får aldrig överdrivas.

Det är tillåtet att röra och/eller bära hunden i programmet om det finns ett koreografiskt syfte och så länge som hunden inte hålls i en tvingande position. Hunden ska dock vara i rörelse under större delen av programmet och bör därför inte bäras mer än korta sekvenser.

5. Bedömningskategorier och poäng

Bedömningen är en sammanvägning av ekipagets uppvisade bra och mindre bra prestationer under den enskilda starten. Ekipaget bedöms efter standarden i respektive klass.

Freestyle och HtM bedöms i tre kategorier:

- *Precision och samarbete* kan kortfattat beskrivas som en bedömning av hur väl hundens rörelser/positioner utförs och hur väl samarbete mellan hund och förare fungerar under framförandet av tävlingsprogrammet.
- *Innehåll* omfattar bedömning av de moment som programmet innehåller, kombinationen av rörelser/positioner, variation, programmets tekniska och koreografiska svårighetsgrad samt hur programmet har utformats efter ekipagets förutsättningar.
- *Tolkning av musik* är kategorin där domaren bedömer programmets utformning i relation till musiken, hur väl rörelserna/positionerna är tajmade till musiken och i vilken utsträckning rytm och frasering uttrycks i programmet.

Det är hunden och dess insats som står i fokus för bedömningen.

I var och en av kategorierna delas maximalt 10 poäng ut. Domarnas poäng anges med en decimal noggrannhet. Ekipagets slutliga poäng utgörs av poängsumman över alla tre kategorierna från samtliga domare dividerat med antalet domare. Slutpoängen anges med två decimalers noggrannhet.

Bedömningskategorierna är de samma för freestyle och HtM och beskrivs i nedanstående tabell. I avsnitt 6 och 7 anges övriga regler för respektive gren.

Precision och samarbete (0,0 - 10 poäng)
Beskrivning av kategorin: I denna kategori bedöms precision i positioner och rörelser, samarbete mellan hund och förare samt ekipagets helhetsintryck.
Precision Tydligheten och precisionen i rörelser och positioner bedöms samt programmets flyt.
Samarbete Samarbetet mellan förare och hund bedöms samt hundens förmåga att följa kommandon. Kommandon/signaler kan ges med röst, en gest och/eller kroppsspråk. Hunden ska vara mottaglig för förarens signaler hela tiden. Antalet signaler är obegränsat så länge som samarbetet mellan förare och hund är gott.
Helhetsintryck Det samlade intrycket av ekipagets presentation av programmet.

Annat som har med hur programmet utförs med avseende på precision och samarbete kan också påverka bedömningen.

Anvisningar för bedömningen:

Standard för kategorin:

- Hunden ser ut att trivas i ringen.
- Hunden följer villigt förarens signaler.
- Hunden och föraren har ett bra samarbete.
- Hunden utför tricken/positionerna på förarens signaler.
- Hunden arbetar koncentrerat.
- Hunden är i fokus.
- Hund och förare är uppmärksamma på varandra.
- Hunden utför rörelser och positioner på ett tydligt sätt.
- Programmet genomförs mestadels med flyt och utan oavsiktliga avbrott.
- Förarens uppträdande är passande.

Poänghöjande faktorer kan vara:

- Ekipaget utför programmet med engagemang.
- Hunden visar god uthållighet.
- Ekipaget utför programmet med flyt, utan misstag och oplanerade stopp.
- Programmet ger mersmak.
- Hunden utför rörelser och positioner stilrent och precist.
- Förarens signaler är inarbetade i koreografin oavsett om röstkommandon, kroppsliga signaler och/eller signaler med hjälp av rekvisita används.

Poängsänkande faktorer kan vara:

- Hunden verkar inte trivas i ringen, ser obekvämt ut.
- Hunden utför inte rörelserna på förarens signaler.
- Överdrivna hjälper i syfte att visa/locka hunden till utförande. Handsignaler som är väl inarbetade i koreografin och inte stör helheten ska inte ge poängavdrag.
- Brister i samarbetet.
- Hunden nosar på planen.
- Hunden eller föraren tappar fokus på uppgiften.
- Oplanerade stopp som stör flytet i programmet.
- Föraren rör hunden i korrigerande eller lugnande syfte, för att styra den eller för att få hundens uppmärksamhet. Korrigeringar kan leda till stora poängavdrag eller diskvalificering.
- Föraren använder hårda kommandon i ringen, kan även leda till

diskvalificering.

- Oprecist utförda rörelser.
- Förarens uppträdande är olämpligt.
- Tvingande rörelser, till exempel att föraren håller fast hundens tassar när hunden står eller går på bakbenen eller sitter fint, att föraren bär på hunden när det är uppenbart att hunden vill hoppa ner eller att föraren håller hunden fast mellan sina ben i position 9 eller 10.

Innehåll (0,0 - 10 poäng)

Beskrivning av kategorin: I denna kategori bedöms programmets innehåll vad gäller valet av rörelser/positioner, hur de har satts samman, variationen av rörelser samt programmets tekniska och koreografiska svårighetsgrad i relation till tävlingsklass. Teknisk svårighetsgrad omfattar antalet och typen av rörelser/positioner samt hur hundens förmåga att arbeta självständigt visas. Koreografisk svårighetsgrad omfattar hur rörelser/positioner binds samman till en helhet samt hur flytet i övergångar visas. Programmet ska kännas som en helhet och inte som rörelser och positioner staplade på varandra.

Programmets längd

För att belönas med uppflyttning eller certpoäng bör programmets längd ge utrymme för att visa uthållighet och variationer. Ett väl utfört program som håller sig inom klassens tidsangivelser ska kunna premieras med uppflyttnings- eller certpoäng.

Annat som har med programmets innehåll att göra kan också påverka bedömningen.

Anvisningar för bedömning:

Standard för kategorin:

- Programmet innehåller en tillräcklig variation av rörelser för klassen.
- Planerade rörelser och övergångar passar ihop och flyter in i varandra.
- Rörelserna är anpassade till hundens byggnad, ras eller liknande.
- Hunden är i fokus.
- Ringens yta utnyttjas väl i förhållande till hundens förutsättningar.
- Eventuell rekvisita fyller en funktion.

Poänghöjande faktorer kan vara:

- Bra balans mellan förare och hund i programmet där hunden är i fokus.
- Ekipaget visar uthållighet.
- Ringens yta utnyttjas på ett gott sätt med hänsyn till hundens förutsättningar.
- Programmet visar på god variation, till exempel olika tempon, olika typer av rörelser, riktningar och avstånd.
- Programmet är intressant uppbyggt och visar på kreativitet både i

sammansättning och rörelser.

- Programmet är konstruerat så att hunden ges möjlighet att visa prov på självständigt arbete.
- Samma rekvisita används på flera olika sätt.
- Föraren lyfter fram hundens unika egenskaper i programmet.
- Programmet är uppbyggt så att hunden under övervägande delen av programmet visas upp mot domarna. Föraren skymmer inte hunden vid positionsarbete eller tricks.

Poängsänkande faktorer kan vara:

- Förarens klädsel/utsmyckning/musik är stötande/störande eller tar fokus från hunden. Neddrag görs från 0,1-10 poäng, kan även leda till diskvalificering.
- Ett program som överskrider den tillåtna andelen freestyle i HtM eller vice versa, 2,6 poängs avdrag.
- Osunda, skadliga rörelser som är planerade, minst 2,6 poäng i avdrag.
- Om planeringen innebär att hunden inte har en central roll under merparten av programmet, minst 2,6 poängavdrag.
- Överdrivna, planerade, gester eller hjälper, till exempel targets och handtecken, som skämmer helhetsintrycket eller tar fokus från hunden.
- Rekvisita som inte fyller en funktion, max 0.5 poäng i avdrag.
- Rekvisita som endast används som stationer för att utföra rörelser och som inte vävs in i programmets helhet.
- Rekvisita som trillar/går sönder och stör hundens arbete.
- Rekvisita som hunden låser sig på, inte vill gå ifrån eller inte vill lämna tillbaka till föraren.
- Ekipaget utnyttjar endast en mindre del av planen.
- Hundens planerade rörelser är inte synliga för domaren.
- Programmet är för tillfället för svårt för hunden.

Tolkning av musik (0,0 – 10 poäng)

Beskrivning av kategorin: I denna kategori bedöms hur väl rörelserna/positioner anpassats till den valda musiken, hur väl rörelserna är tajmade till musiken och graden av anpassning till musikens uppbyggnad. Vidare bedöms hur väl den valda musiken passar hunden.

Musikanpassning och tajming

Hur hundens rörelser/positioner är tajmade till musiken, det vill säga att förändringar i musiken återspeglas i programmet, på ett sätt som är relevant för klassen. Detta kan visas på många olika sätt, exempelvis genom att

- Låta rörelserna/positionerna följa växlingar i musikens tempo.
- Skiften mellan rörelser/positioner följer musikens byggblock (frasering).
- Markeringar i musiken (accenter) återspeglas i hundens rörelser/positioner (till exempel att hunden stannar då musiken stannar eller gör allt snabbare/kraftfullare rörelser under ett crescendo).

Att ha en historia, tema eller dansprogram är valfritt. Att ha en historia, tema eller dansprogram ger inga extrapoäng. Fokus ligger på anpassningen till musiken. Det är alltid musiken som tolkas, inte texten. Det är fritt fram för föraren att klä ut- eller upp sig men kostym är inte en poänghöjande faktor. Fokus i bedömningen ska ligga på hunden.

Musikvalets anpassning till hunden

Hur musiken har valts för att passa hunden.

Annat som har med tolkning av musiken eller det konstnärliga uttrycket att göra kan också påverka bedömningen.

Anvisningar för bedömning:

Standard för kategorin:

- Rörelserna är sammansatta för att passa musikens växlingar.
- Musiken är anpassad till hunden, till exempel rörelsemönster och tempo.
- Musiken följs även vid moment som utförs vid/med rekvisita.

Poänghöjande faktorer kan vara:

- Tempo och rörelser passar väl till musikens känsla och takt.
- Händelser i musiken förstärks på ett tydligt sätt.
- Programmet är tajmat både till stycken/fraser och accenter i musiken.
- Ekipaget fångar känslan och stämningen i musiken.

Poängsänkande faktorer kan vara:

- Ekipaget lyckas inte visa att programmet är anpassat till musiken.
- Rörelser/övergångar som görs utan koppling till musiken.

6. Särskilda regler gällande freestylegrenen

I freestylegrenen finns inga obligatoriska rörelser. Andelen HtM-positioner som får ingå får inte överstiga 25 procent av programmet. Om andelen är högre görs poängavdrag på minst 2,6 poäng från kategorin *Innehåll*. I freestyle bedöms även HtM-positionernas kvalitet. Det finns inga krav på att ett freestyleprogram ska innehålla heelworkpositioner.

De tre tävlingsnivåerna separeras främst genom ökade krav vad gäller bedömningskategorierna.

Önskan om att få in så många olika rörelser som möjligt i programmet får aldrig bli viktigare än tolkningen av musiken. Kvalitet premieras högre än kvantitet.

Klass I:

Precision och samarbete: Samarbetet ska vara gott, men behöver inte vara felfritt för uppflyttningspoäng.

Innehåll: För uppflyttningspoäng kan programmet vara uppbyggt kring relativt få, enkla rörelser och enkla övergångar mellan dem. Vid få uppvisade rörelser är det önskvärt med variation. Variation innebär inte att till exempel gå runt föraren, gå runt ett ben, gå runt en käpp, gå runt ett föremål, då detta är samma typ av rörelser.

Tolkning av musik: Tolkningen kan vara enkel för uppflyttningspoäng.

Klass II:

Precision och samarbete: Det förväntas en högre grad av precision i hundens rörelser. Med precision menas att hunden gör rörelser på ett kontrollerat sätt där det tydligt syns när hunden går in i rörelsen, gör själva rörelsen och avslutar rörelsen. Hunden bör mer självständigt klara rörelser och övergångar med mindre tydliga hjälper, samt ha en ökad koncentration och fokus på uppgiften genom större delen av programmet.

Innehåll: Här krävs ett mer genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara att hunden jobbar på distans eller att hunden gör en sak medan föraren gör en annan. Även antal och variation av rörelser kan påverka svårighetsgraden. För att kunna variera innehållet behövs därför en utökad repertoar av rörelser och bra utnyttjande av ringen. Här är det önskvärt att föraren visar upp hunden för domaren och inte skymmer hunden.

Tolkning till musik: Det ska framgå att hund och förare följer musiken till exempel att rörelser, övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken eller att programmet följer musikens fraseringar och takt.

Klass III:

Precision och samarbete: I den här klassen bör hunden klara rörelser och övergångar självständigt med eller utan stöd av koreograferade hjälper samt utföra rörelserna stilrent och tydligt. Att hunden har god koncentration och fokus på uppgiften genom större delen av programmet är också utmärkande för klassen.

Innehåll: Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet. Högre krav ställs också på kreativitet och variation i programmets utformning. Här krävs ett väl genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara att hunden jobbar på distans, utan ögonkontakt med föraren eller att hunden gör en sak medan föraren gör en annan. Tempoväxlingar och nivåskillnader mellan hund och förare är andra saker som kan påverka svårighetsgraden. Även antal och variation av rörelser påverkar svårighetsgraden. För att kunna variera innehållet behövs därför en utökad repertoar av rörelser samt att ringen utnyttjas på ett bra sätt. Här ställs det högre krav på att föraren visar upp hunden för domaren och inte skymmer hunden.

Tolkning av musik: Det ska tydligt framgå att ekipaget är i samklang med musiken till exempel att rörelser, övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken och att

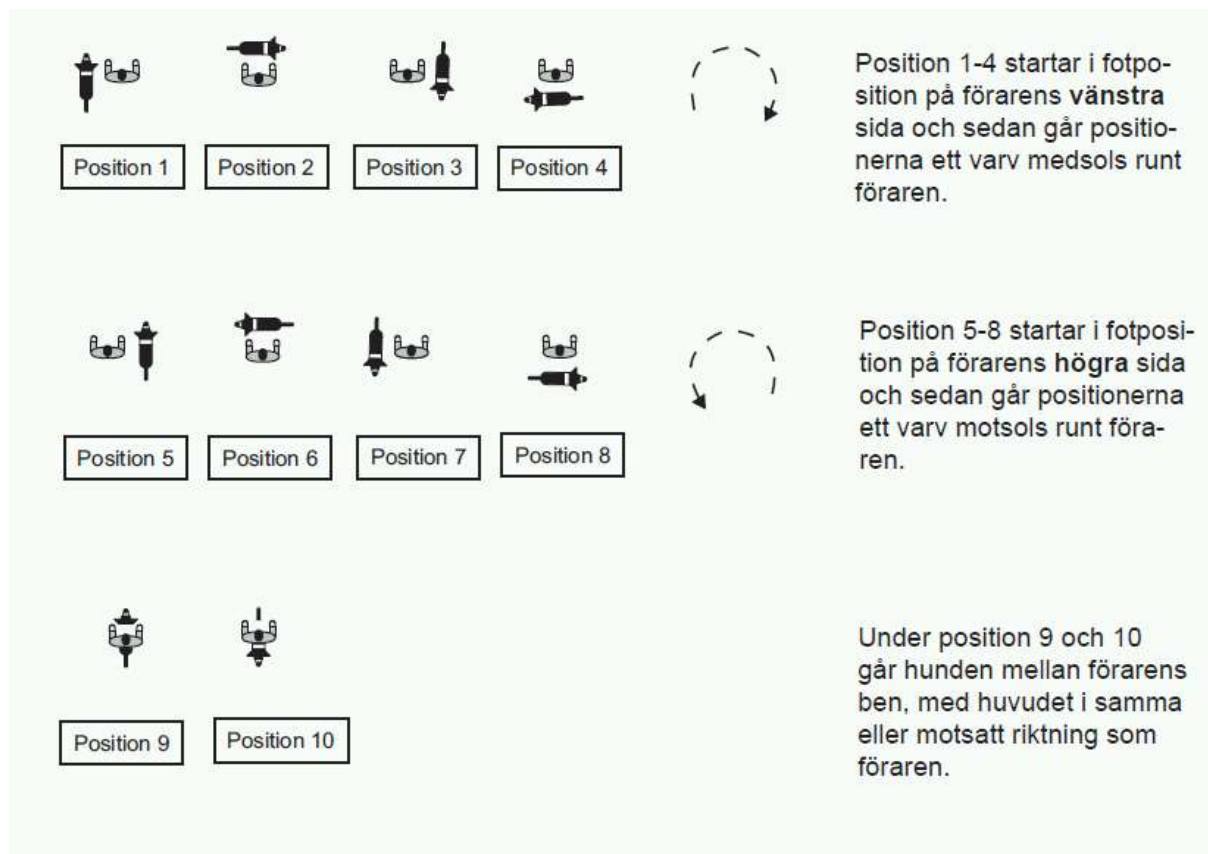
programmet följer musikens fraseringar och takt. Det ska tydligt framgå att programmet har skapats för att tolka den aktuella musiken. Känslan och stämningen i musiken ska framgå i programmet.

7. Särskilda regler gällande HtM-grenen

Andelen HtM-positioner ska vara minst 75 procent av programmet. Om andelen är lägre görs poängavdrag på minst 2,6 poäng från kategorin *Innehåll*. I HtM bedöms även freestylerörelsernas kvalitet. Det finns inga krav på att ett HtM-program ska innehålla freestylerörelser utöver de övergångar som finns med i programmet.

För att en rörelse ska räknas som HtM-position är det viktigt att hunden går på alla fyra tassarna. Haltning, kryp, sitt etcetera räknas därmed inte som att hunden är i HtM-position. Föraren kan dock ändra sin position, till exempel huka sig eller krypa, så länge hunden håller kvar sin.

Följande positionsarbeten är godkända i HtM-klasserna:

Position 1: Hunden har sin högra skuldra vid förarens vänstra ben.

Position 2: Hunden går framför föraren, med höger sida mot föraren (med höger skuldra vid förarens högra ben).

- Position 3: Hunden har sin högra skuldra vid förarens högra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
- Position 4: Hunden går bakom föraren, med höger sida mot föraren (med höger skuldra vid förarens vänstra ben).
- Position 5: Hunden har sin vänstra skuldra vid förarens högra ben.
- Position 6: Hunden går framför föraren, med vänster sida mot föraren (med vänster skuldra vid förarens vänstra ben).
- Position 7: Hunden har sin vänstra skuldra vid förarens vänstra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
- Position 8: Hunden går bakom föraren, med vänster sida mot föraren (med vänster skuldra vid förarens högra ben).
- Position 9: Hunden går mellan förarens ben, med skuldrorna vid förarens ben, vänd åt samma håll som föraren.
- Position 10: Hunden går mellan förarens ben, med skuldrorna vid förarens ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.

Dessa positioner bör vara stabila under rörelse. För att räknas som en HtM-position bör avståndet mellan hund och förare inte vara större än 50 centimeter.

I en korrekt heelworkposition är hunden rak i kroppen och parallell med föraren. En blandning av galoppombyten, trav och skritt ska inte bedömas som hopp/studs. Om hunden däremot hoppar upp mot föraren eller studsar och därmed bryter sitt positionsarbete ska avdrag göras i kategorin *Precision och samarbete*.

Hunden bör inte röra sig på två spår förutom i sidledsrörelserna. Hunden bör hålla samma avstånd i förhållande till föraren i alla positioner, en tajtare position ger högre poäng än en vid/luftig position. Det är dock inte önskvärt att hunden är så tight inpå föraren att den stör förarens rörelser.

För att höga poäng ska tilldelas, framförallt i högre klasser, ska föraren vara rak i kroppen och inte vrida sig för att kontrollera hundens position eller underlätta för hunden att gå rätt i position. Observera att föraren kan välja att visa att hunden självständigt kan arbeta i HtM-position genom att röra överkroppen på ett sätt som försvårar för hunden att hålla positionen, detta ska inte medföra poängneddrag.

Skiften mellan HtM-positionerna

Det är önskvärt att det med tydlighet framgår att det är hunden som byter positioner i programmet. Det bör alltså framgå att hunden kan de olika positionerna, att den självständigt hittar dem och stannar i positionerna. Program där hunden fortsätter sin linje och föraren ändrar sin, bör alltså inte belönas i samma grad som om hunden skiftar positioner runt om föraren.

De tre tävlingsnivåerna separeras främst genom ökade krav vad gäller samtliga tre bedömningskategorierna.

Önskan om att få in så många olika positioner, riktningar och tempon som möjligt i programmet får aldrig bli viktigare än tolkningen av musiken. Kvalitet premieras högre än kvantitet.

Klass I:

Precision och samarbete: Samarbetet ska vara gott, men behöver inte vara felfritt för uppflyttningspoäng.

Innehåll: För uppflyttningspoäng kan programmet vara uppbyggt kring enstaka, enkla positioner och enkla övergångar mellan dem. Om programmet är uppbyggt kring enstaka positioner bör några av positionerna innehålla svårighetsökningar som till exempel tempoväxling, back- eller sidledsrörelser.

Tolkning av musik: Tolkningen kan vara enkel för uppflyttningspoäng.

Klass II:

Precision och samarbete: Det förväntas en högre grad av precision i hundens positioner och att hunden mer självständigt håller positionerna och utför övergångarna med mindre tydliga hjälper, samt en ökad koncentration och fokus på uppgiften, genom större delen av programmet.

Innehåll: Här krävs ett mer genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara sidvärtsrörelser, bakåt och tempoväxlingar. Även antalet positioner kan påverka svårighetsgraden. För att kunna variera innehållet behövs därför en utökad repertoar av positioner samt att ekipaget utnyttjar ringen på ett bra sätt. Här är även önskvärt att föraren visar upp hunden för domaren och inte skymmer hunden i positionerna och att ekipaget visar övergångar som gör att programmet flyter.

Tolkning till musik: Det ska framgå att ekipaget är i samklang med musiken till exempel att övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken.

Klass III:

Precision och samarbete: Det förväntas en högre grad av precision i hundens positioner och rörelser där hunden klarar dessa självständigt med eller utan stöd av koreograferade hjälper. Att hunden uppvisar god koncentration och fokus på uppgiften genom större delen av programmet är också önskvärt.

Innehåll: Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet. Högre krav ställs också på kreativitet i programmets utformning. Här krävs ett väl genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara att hunden självständigt håller positionen medan föraren utför saker som kan vara distraherande för hunden, men även sidledsrörelser, både mot och från föraren, bakåt och tempoväxlingar. Även antalet positioner påverkar svårighetsgraden. För att kunna variera innehållet behövs därför en utökad repertoar av positioner och rörelser. Här ställs högre krav på att föraren visar upp hunden för domaren och inte skymmer hunden i positionerna och att ekipaget visar olika typer av övergångar som gör att programmet flyter.

Tolkning av musik: Det ska tydligt framgå att hund och förare följer musiken till exempel att övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken och att programmet följer

musikens fraseringar och takt. Det ska tydligt framgå att programmet har skapats för att tolka den aktuella musiken. Känslan och stämningen i musiken ska framgå i programmet.

8. Kommentarer till tävlingsreglerna

Tanken är att sporten ska präglas av ett stort mått av frihet för skapande av program som passar den enskilda hundindividen. Det gäller att visa på kreativitet i att göra det bästa av de förutsättningar som finns hos hunden. En viktig målsättning är att alla hundtyper ska ha samma förutsättningar att utöva och avancera i sporten. Eftersom olika bakgrund, mentalitet och fysiska förutsättningar präglar olika hundtyper förekommer inga givna rörelser eller moment i någon av tävlingsklasserna. Friheten och avsaknaden av strikta ramar gör också att bedömningen med nödvändighet präglas av ett visst mått av subjektivitet.

Målsättningen för domarkåren förblir dock att sträva efter en enhetlighet i bedömningen där hänsyn tas till hundens förutsättningar.